

Főszerkesztő
Dr. Olo Mariz
Felelős
Laptul. **CORV**
Lankiad. P. T.

On. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

HIRLAP

A timiştorontali törvénysek bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániái Magyar Népközösség lapja

A munkásság helye

A világ figyelő szemé ma újból és újból a Vatikán felé fordul. A történeti fejlődés és a ma kínzó kényszerítése teszi ezt érthetővé. Újból a Vatikán az a hatalmas fényjelző állomás, amelynek sugarait feszünten várja és fogja fel a vergődő és vérző emberiség. A Vatikán fejedelme a pánkösi ünnep szentleleki lobogásában huszezer munkásról szólott, olyan szóval, amelynek ereje és ragyogása meg kell, hogy világosítsa a mai súlyos ellentétben álló népek értelmét.

Hogy ipari munkások húsz ezerje állott XII. Pius pápa előtt, már önmagában világraszóló esemény. Az ipari munkásság ugyanis az akkori szellemi és politikai áramlatok hatása alatt csaknem egészében elszakadt az egyháztól a XIX. század végén. Egyház és ipari munkásság közt közeledésre sokáig gondolni sem merészeltek a szakadás súlyossága miatt aggódó lelkek. A tudomány kevélységét azonban Isten malmai néhány évtized alatt megörökték. Kínunt, hogy a természettudományok diadalútja milánó és rövid út. Az a világrészlet, amely ki akarta zárni a maga világképeiből a lelkeséget, a szellemet, az anyagolót, éppen az újabb tudomány megállapításai alapján már tarthatatlan. A lélek s vele az istenhí jogai folyvást erősödnek. Ráeszméltek az emberek arra, hogy a vallás nemcsak ösztönserőt, kiérthetetlen vágy, hanem alkotó erő a népek megtartásában, műveltségbeni felemelkedésében, erkölcsi magatartásában.

A keresztény erkölcsiesség legfőbb öre, a pápa, külön az ipari munkásokhoz szól, de mindnyájunknak kell értenünk belőle. XII. Pius pápa szavatai ma nemcsak vigasztalnak, hanem pontos irányt jelölnek meg. Nem felejthetjük el soha azt a fáradozást, amellyel újból és újból megkísérelte, hogy megakadályozza e mostani, minden eddiginél súlyosabb háború kitérését és terjedését, s ha már a világ népeiért aggódó atyai szívének az összeapás megakadályozása nem sikerült, keresztényi mélységes hálával tartjuk számon azt a világrészekre szétágazó szent vállalkozását, hogy a háború okozta szenvedéseket enyhítse, a könnyek szakadatlan omlását esőkéntse XII. Pius pápának tehát ma olyan nagy jelentőségű a szava, hogy az ipari munkásság is örvendő lelki megújódással hallgathatja és hallgatja.

Az egyháznak az az állandó törekvése, hogy az emberileg elérhető társadalmi összhangot és együttműködést a társadalmi osztályok között megteremtse, nem új. Az útmutatás bücs szavát azonban az egyháztól elszakadt társadalmak túlnyomó része nem hallgatta meg, hallani sem akarta. A „Quadragesimo anno” profétái hangja a pusztába kiáltónak volt a szava. A virágzó kapitalizmus nem a Vatikán szavataira hallgatott, hanem megtette Mammont isteneké, s e körül lejtette vad táncát, letiporva mindenkit és mindent, az új isten körül hemzsegetve és örjögve. Am a keresztény erkölcsiesség erejét meg ez a vad tivornya sem tudta megörömti. Ez az erkölcsiesség újból és napjainkban mindinkább erőre kapva, győztesen tör előre, és XII. Pius ajkáról áradva, ellenállhatatlan erővel hódítja meg azokat a szíveket is, amelyek a könyörtelen kapitalista életfelfogásban, a mindenkinél mindenki ellen való harcában, megkegyelmezték, elfásultak, kiszikkadtak. Az önzés végtelenné látszó áradatáról és kavargásából már kiemelkedik az egész emberiség megtartó sziklája: a keresztény erkölcs. A szum csigya elve, hogy mindenkinél adassék meg az, ami neki

jár, ellenállhatatlánul dönti le a gögös és érzéktelen jericho falakat, amelyek alatt annyi nemes lélek, szándék és szent akarat zúta magát halálra.

És nemcsak az egyház maga, de mindazok, akikben él az emberi igazságosság szelleme és vágya, lelkükből sohasem vetették ki az ipari munkásságot. Igazi papok, igazi költők és írók, a keresztényi erkölcs birtokában és tudatában tevékenykedő igazi államférfiak mindig megtartották a munkássággal legalább azt a lelki kapcsolatot, amelyet az osztályharc meglazított, de meg nem szüntett. Ma már tisztán látja

minden ország értelmiségi rétege, hogy a nemzeti nagy közösségek helyes kialakulásában az ipari munkásnak nagy szerepe van, és hogy a munkás meg is fogja kapni a megillető helyet ebben a közösségben. Gyökeres társadalmi reformokat sürget a vatikáni szózat és valóban társadalmi megújulás szükségességét érzi és követeli a feléledt keresztény lelkiismeret.

Ha pedig ez így van, és ennek a megújulási vágyának és akaratának létét az ipari munkásság sem tagadhatja, akkor a keresztény társadalomtól főként a szigorúbb megszorítások nélkül maradt kapitalizmus miatt elszakadt munkásságon van a sor, hogy sorsa felől döntsön. Forradalmat akar-e, vagy olyan fokoza-

tos kialakulást, amelyben méltó helyét, jogos emberi sorsát megtalálhatja?

Több évtizedes, sőt százados megpróbáltatásai és csalódásai után nem lehet könnyű a végleges válasz, de gondoljon a munkásság XII. Pius szavaira és a történet tanítására is, hogy forradalmak többet romboltak, mint segítettek, több szervezést és megpróbáltatást zúdtottak azokra is, akiknek a javáért zúgott ki már annyi forradalom világszerte. És annál könnyebb lehet ez a döntés, minél inkább jut a munkásság arra a felfogásra, hogy a háború mindnyájunkat sújtván, a nagy kiegyenlítődésre és megbékélésre való törekvésben ma már akaratlanul is közelebb jutottunk egymáshoz.

Dél-Olaszország több tartománya: hadműveleti övezet

Róma valószínűnek tartja a közvetlen támadást Szicília és Szardínia ellen — Wawell tábornagy lett India új alkirály — Bose indus nacionalista vezér jelenlétében a japán miniszterelnök az indiai függetlenségi mozgalom fokozott támogatását jelentette be az országgyűlésen

A kubáni hídfő északi szakaszán két szovjet dandár éjtszakai támadását utasították vissza

A nemzetközi politikai élet jelentős eseménye az új indiai brit alkirály kinevezése. Lord Linlithgow alkirály helyét Wawell tábornagy személyében katonamester veszi át, ami arra vall, hogy London a brit hadsereg sulyával fokozottabb mértékben szándékozik az indiai helyzetet ellenőrizni. Wawell kinevezésével egyidejűleg Tokió ismét felszínre vetette az általa támogatott indus függetlenségi mozgalom kérdését.

Mai híreink egyikként nagyobbbrész olasz vonatkozásúak.

Olaszország

Virginio Gayda a Giornale d'Italia egyik legutóbbi számában szembeoszt az ellenséges hírvéresnek azzal a kísérletével, mely éket akár verni Németország és Olaszország közé, hogy elcsigeteje egymástól a két szövetséges népet. Gayda cikkéből a DNB római jelentése is idézi azt a megállapítást, mely szerint „az ellenséges propaganda azt állítja, hogy Itália a nemet birodalom számára hotsuly, amelytől Németország szabadulni akar, ugyanakkor pedig Németország állítolag komoly veszélyt jelent Olaszország számára. A valóságban azonban Németország és Olaszország teljesen tisztában van azzal, hogy együttműködésük a földközi-tengeri térségben természetes és szükséges”.

Olaszország — írja e cikkében Gayda — ma el van szánva a helytállásra, még pedig minden körülmények között. A legerősebb ellenállást fejté ki, szilárdan bizva védekezésében és továbbra is hozzájárulását adja a győzelemért folyó nagy, döntő mérkőzéshez.

A Relazioni Internazionali a naubalépes okairól

A háborus felelősség és részvétel kérdése még mindig élenként foglalkoztatja az olasz közvéleményt. Olaszország hadbalépésének harmadik évfordulója kiváló alkalom volt arra, hogy a fasiszta sajtó a világ elé tárja e tekintetben vallott álláspontját. A Relazioni Internazionali példaként így ír: „A háboru harmadik évében a katonai műveletek az olasz hadsereg vitésége ellenére egészbevére kedvezőtlenül alakultak, de a harc tovább folyik és fokozott követel-

mények elő állítja az olasz ipari és gazdasági életet is”. Visszatekintve Olaszország hadbalépésének okaira, a lap hangsúlyozza, hogy Olaszországnak valasztania kellett a nagyhatalmi szerep vagy a másodrangú állam szerepe között. A hadbalépés erkölcsi erőfeszítést jelentett, mert „szakítani kellett azzal a véleménnyel, hogy Anglia hagyományos barátja és jóakarója Itáliának”. Az anyagi erőfeszítésre azért volt szükség, — állapítja meg a Relazioni Internazionali — mert senki sem támogatta pénzügyileg Olaszország hadviselését, ezt egyedül kellett viselnie és ugyanígy gondoskodnia kellett rendkívüli mezőgazdasági és ipari erőfeszítésekről, annál is inkább, mert Olaszországnak még más népeket is kellett támogatnia s élelmiszereket és bizonyos nyersanyagokat kellett szállítania európai országokba. A lap végül a mindenképpen való kitarást hangsúlyozza.

Az „idegháboru”

Az „idegháboru” — mely elsősorban Olaszország ellen irányul — szintén napirenden szerepel az olasz sajtóban. Éppen annak kidomborítására, hogy Olaszországot nem lehet az idegháboru eszközeivel térdrekenyszeríteni, az olasz lapok „az ellenséges hírvérés sületlenségét” címen már régóta rendszeresen olvasóik elé tárják a riasztó külföldi híreket, melyek valótlanságára azzal a ténnyel mutatnak rá, hogy kipellengérezik őket. Legutóbb az olasz sajtó így ismertette a Daily Mailnak azt a jelentését, amely szerint Mussolini és legfelső munkatársai elhagyták Rómát és a Tivoliban lévő Villa D'Esteben szálltak meg. Ismertették a moszkvai rádióknak azt a jelentését is, amely szerint az olasz miniszterelnökség, a külügyminisztérium és egész sor más fontos hivatal a fővárosból Firenzébe költözött át. Az olasz lapok nyíltan rá is mutatnak arra, hogy az ellenséges propaganda célja Olaszország irányában kettős: egyrészt Németországgal való kapcsolatait akarnák lazítani, másrészt a fasiszta rendszerben való bizalmat megrogatni. A háborubalépes harmadik évfordulóján éppen azért mutattak rá nyomtatásos egyrészt az eddigi olasz háborus érdemekre, mint a fasiszta rendszer érdemeire is, másrészt az eddiginél is

határozottabb formában hangoztatták Rómának és Berlinnek azt az eltökéltséget, hogy Olaszország német szövetségese oldalán továbbra is kitartással harcoljon.

Elovi és területi követelések

Az olasz sajtó-állásfoglalásokban több más érdekes jelenség is megfigyelhető. Új példaként újabbakkal sokkal részletesebben sorolják fel Olaszország követeléseit az új renddel kapcsolatban, most már nemcsak eszmei síkon, hanem meghatározott területi követelések formájában.

Olaszország elvi követeléseit Gayda a Giornale d'Italiában így fogalmazta meg: „Uj, igazságos európai rend, a kibékülés és együttműködés jegyében, a nemzeti munka biztosítására szolgáló eszközök, a szabad területekhez és piacokhoz való út biztosítása és minden idegen hegemóniától való mentesség”.

A területi követelésekről Pavolini volt sajtóminiszter értekezik részletesen a Messaggeróban. Feltűnő, mily hangsúlyozottan Pavolini cikkében a Franciaországot érintő olasz követelések. Pavolini hangoztatja, hogy Itália azért lépett a francia összeomlás idején a háboruba, mert ha később lépett volna be, „nagyon késő lett volna, mert nem tudta volna érvényesíteni a francia felszámolásnál az olasz követeléseket”. A területi követeléseket Pavolini röviden így vázolja: „Az Afrika-éhség nem Mussolini-találvány. El kell olvasni Garibaldi vagy Mazzini. Olaszország jogos követelése, mipt Afrika, Dalmácia, az Adrián való béke. Málta, Nizza, Korzika, Tunizia, Kelet-Afrika szabad barátság Egyiptommal ... egyszerű és ősrégi együtt-tése a természetből Olaszországra kényszerített nemzeti törekvéseknek”.

A háboru

A Völkischer Beobachter című német lap a napokban ezt írta: „Olaszország szorosabbra esatolja a sisakot”.

A német sajtó biztosítja Olaszországot, hogy ellenállásában niúsen egyedül. Most, hogy a Szicília elleni támadással a szövetségesek — a jelek szerint — aligha fognak késlekedni, figyelmet kelt a Transzean hírügynökség római tudósítójának, Alexander Boltho von

Fohenbach-nak a jelentése is, mely szerint olasz részről „a közeljövőre várják az angolszász támadást Szicília és Szardínia ellen. Ez az eshetőség, Pantelleria eleste óta valószínűbbé vált.” A német tudósító szerint Pantelleria védekezésének ellenállása tovább tartott volna, ha lett volna ivóvíze. A nagy olasz szigeteken így nehézség nem merülhet fel. „Szardínia és Szicília védel-

mét a legkisebb részletig kidolgozták.” Figyelmet keltett ebben a vonatkozásban a Stefani lisszaboni jelentése is, amely Elliot amerikai őrnagynak a New York Herald Tribune című lapban megjelent fejtegetéseit ismerteti. Ebben — a Rador által is ismertetett — cikkben Elliot azt írja, hogy „Pantelleria szigetének elfoglalása nem tekinthető győzelemnek, hanem csak helyi sikernek”. Az északamerikai katonai szak-

értő sajnálatosnak minősíti a tényeknek olyatén való beállítását, hogy „Pantelleria eleste bizonyítéka annak, hogy a légierő képes egymagában is a győzelmet kivívni” és elcsúsztattnak mondja azt a következtetést, hogy „Pantelleria elfoglalása fokozott mértékben hozzájárul az olasz birodalom összeomlásához”.

(—)

Jelentéseink a harcterekről

Német repülő-támadások a pantelleriai szövetséges hajóforgalom ellen

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a Kubai hídfő északi szakaszán két szovjet dandár éjszakai támadása megújult. A Szovjet sulyos, véres veszteségeket szenvedett.

A német légierő a Volga torkolatánál ismét elhelyezett két kereskedelmi hajót, 8000 és 3000 tonnatartalommal. Két másik közepes nagyságú hajót a légierő megrongált.

Pantelleria körül gyors német harc repülőgépek egy ellenséges szállítóhajót és egy kisebb hadijárművet néhez bombákkal találtak el.

Az Atlanti-óceán fölött végzett fegyveres felderítés során egy ellenséges tehergőzöst súlyosan megrongáltak.

Az ellenség tegnap a Földközi-tenger fölött 28 repülőgépet veszített. Egy német vadászipilótát nem tért vissza.

Június 18-ra virradó éjszaka Dzsiddzsell algéri kikötője ellen intézett légi támadás alkalmával egy 6000 tonnás ellenséges szállítóhajót megsemmisítették és két másik hajót megrongáltak.

AZ OLASZ HADIJELENTÉS

Róma. (Stefani). Az 1120-ik olasz hadijelentés:

Az algériai partok mentén végzett sikeres éjszakai támadás során az olasz torpedóvető repülőgépek elsüllyesztettek egy 6000 tonnás ellenséges gőzöst; egy hasonló tonnatartalmú másik gőzöst megrongáltak.

Német repülők Pantelleria szigetét elől horgonyzó ellenséges hajókat támadták; közvetlen találatot figyeltek meg egy 5000 tonnás hajón, eltaláltak egy torpedórombolót is, visszatérőben pedig egy ellenséges bombavető repülő-

gépet lelőttek.

Ellenséges légikötőlékek és magánosan szálló repülőgépek bombázták és gépfegyvertű alá vettek Szardíniában, Sziciliában, Calabriában és Campaniában több várost és községet. A légitámadásnak Olbiában tíz sebesült, Messinában tíz halott és ötvennégy sebesült, Siracusában tizenegy

halott és husz sebesült áldozata volt. Az ellenséges légierő a támadásokban huszonkét repülőgépet veszített, amelyek közül hatot Trapani, négyet Olbia felett a légvédelmi őrök lőttek le, tizenhatet a tengely vadászipilótái pusztítottak el: tizenötöt Szardínia és kettőt Messina felett. Az ellenséges repülőgépek legénységének egyrésze fogságba esett.

Több délolaszországi tartományt hadműveleti övezetté nyilvánítottak

Róma. (Stefani). Az olasz hivatalos lap Mussolininek, mint az olasz véderő főparancsnokának legújabb rendeletét közli, melynek értelmében Foggia, Bari, Brindisi, Lecce, Taranto, Cosenza és Catanzaro tartományok területét, továbbá Reggio di Calabria tartományának 1943 május 21-én kijelölt részét és Matera tartomány területét, mely katonai körzet volt, azonnali hatállyal „hadműveleti övezetté” nyilvánították.

A GÁZHABORU KÉRDÉSE

Bucuresti. Az Universal című bucaresti lap berlini külföldi tudósítója a gázhaború vonatkozó hírveréssel foglalkozva ezeket írja:

— A hármass-egyezmény hatalmai e kérdésben ismételten kifejezésre juttatták álláspontjukat. Amíg az ellenség nem kezd gázhaborút, a hármass-egyezmény hatalmai sem fognak harcigázokat használni.

A STEFANI SZEMBESZÁLL AZ AMERIKAI LAPVELEMÉNYEKSEL

Róma. A Stefani-iroda jelenti: A New York Herald katonai szakírója az olasz hajóhad mai helyzetével foglalkozva azt írja, hogy nincsen más választása, mint dicsőségesen elpusztulni, vagy diestelenül megadni magát. A szakíró ugyanakkor azt a következtetést vonja le, hogy az olasz hadvezetőség a második lehetőséget fogja választani. A Stefani-iroda e fejtegetésre megjegyzi, hogy az amerikai lap katonai szakírója

A politikai arcvonal

Berlin éles állásfoglalása a német-ország különbségéről szóló hírveréssel szemben

Berlin. A Nya Dagligt Allehanda című svéd lapnak az állítólagos német-ország békéttárgyalásokra vonatkozó jelentésével foglalkozva a DNB. illetékes német helyről azt az értesítést kapta, hogy ebben a vonatkozásban minden állítás vagy találgatás

pusztán kitalálás.

„Az ily hírek, — mint Berlinben nyomtatékosan hangsúlyozzák — azokhoz az ostoba beugrató manőverekhez tartoznak, amelyeket a háromhatalmi szövetség államainak ellenségei időnként felszínre vetnek.”

Rador-cáfolat a békéttárgyalásokról szóló hírverésre

Bucuresti. A német lapok a DNB jelentésére hivatkozva a Rador ügynökség következő közleményét ismertetik: A ellenséges hírverés csüörtörtökön reggel Ankarában azt a hírt közölte, hogy Románia tapogatózik az iránt, hogyan fogadnak esetleges

visszavonulását a háborúból. Ugyanez a hírverés szerint ily kísérlet egy törökországiban működő semleges diplomata útján történt. A Rador ügynökséget felhatalmazták arra, hogy ezt a hírt cáfolja meg, mert nem egyéb képzelődésnél.

Kinevezték India új alkirályát

Amszterdam. (DNB) A brit hírközvetítő szolgálat jelentése szerint Londonban hivatalosan közölték, hogy Wawell tábornagyot kinevezték India alkirályává. Az indiai brit erők főparancsnoka Auchinleck tábornok lett.

BOSE INDUS SZABADSÁGVEZÉR TOKIÓBAN

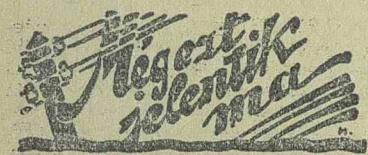
Tokió. A Domei iroda jelentése szerint Bose, az indiai függetlenségi mozgalom vezére, aki hosszabb ideig Németországban tartózkodott, Tokióba érkezett és résztvevett a japán parlament mostani ülésoroztatban, amelyen Tozsó miniszterelnök beszédében foglalkozott az indiai szabadságmozgalomnak nyújtandó fokozott japán támogatással.

Bose az újságírók előtt kijelentette, hogy India számára elérkezett az idő, hogy a hármasszövetség segítségével kivívja szabadságát. A hinduk jól tudják, hogy vérükkel is áldozniok kell szabadságukért és csak a tükröztséggel érdemlik ki azt.

Wawell kinevezése — Bose szerint — nem jelent változást az indiai brit politikában, sőt — katonai diktatúrát jelent.

MEGINT NAGY A ZAJLÁS A LONDONI LENGYEL LAPOK KÖRÜL

Lisszabon. (Stefani). Egymásután majdnem valamennyi angol lap kérte, hogy

NÉMET PÜSPÖKÖK A PAPANÁL. (Vatikánváros). A müncheni, berlini és osztrák püspökök a Vatikánba érkeztek és kihallgatáson jelentek meg a papánál. A püspökök ezzel a vatikáni látogatásukkal eleget tesznek ama kötelezettségüknek, melynek értelmében minden ötödik esztendőben be kell számolniok tevékenységükről a Szentseleknak. A pápa egyébként, a háborúra való tekintettel, a külföldi püspökök nagy részét felmentette az öt éves beszámoló alól.

LINKOMIES FINN MINISZTERELNÖK — PARTELNÖK. (Helsinki). A finn koalíciós párt elnöke magas korára való tekintettel, állásról lemondott. A koalíciós párt elnökévé Linkomies miniszterelnököt választották meg, aki eddig az alelnöki tisztséget töltötte be.

AZ ANGOL KIRÁLY GIBRALTÁR-BA. (Amszterdam). A Reuter-iroda jelentése szerint György angol király Észak-Afrikából való hazatérése közben Gibraltárra érkezett. (DNB).

LEFEJEZTEK EGY GYLKOST PÁRIZSBAN. (Párizs). Dubois Jeant, aki annak idején Noel abbé autuilli vikárust meggyilkolta, pénteken hajnalban a Santé-fogház udvarán nyaktólóval kivégezték. (Stefani).

vagy nem ismeri az olasz hajóhad dicsőséges múltját, vagy rosszhiszemű. Felsőrolja ugyanekkor az olasz haditengerészet számos történelmi jelentőségű eseményét, amely annak bátorságáról és hősiességéről tanuskodik.

KÉT ÉV ALATT A SZOVJET NÉGY-SZER AKKORA TERÜLETET VESZITETT, MINT AMEKKORA A BRIT SZIGETORSZÁG

Berlin. A Szovjetszövetséggel kitört háború évfordulójával kapcsolatban illetékes német katonai helyről a következőket közlik:

A bolsevistákkal eddig folytatott háború az elmúlt két esztendő alatt — a téli háború visszacsapásai ellenére olyan sikereket hozott a német hadvezetőségnek, aminek jelentőségét csak akkor lehet kellően méltatni, ha az ellenségtől elfoglalt területen kívüli figyelembe vesszük a szovjet haderő veszteségeire vonatkozó számadatokat is. Eszerint a Szovjet vesztesége 5 és fél millió fogoly, 26.000 páncélos, 50.000 löveg, 40.000 repülőgép volt. Ha tekintetbe vesszük az elesetteket és sebesülteket is, úgy a Szovjet több mint 20 millió embert veszített, a két éves háború során elveszített területe pedig a brit szigetek négyszeresét teszi ki. Az elveszített mezőgazdasági terület között van az, amely a Szovjet számára a legfontosabb gabonatermő területet jelentette.

TOVÁBB FOLYIK A MOZGOSITÁS SVÉDORSZÁGBAN

Stockholm. (DNB). A Stockholms Tidningen legutóbbi számában foglalkozik azokkal az utasításokkal, amelyeket a svéd tartományi kormányzók a svéd terület elleni invázió esetére kaptak megállapítva, hogy az intézkedésekre nem a külpolitikai és nem a belpolitikai helyzet rosszabbodása szolgáltatott okot. A kormány egyébként a lakosság figyelmét felhívta erre a tényre. A mozgósítások azonban mégis tovább folynak, mert nem lehet állítani, hogy a veszély végleg elmúlt Svédország fölül — fejezi be cikkét a lap.

rendet. A haderő cél elérésére nagy erővel „tisztogató” műveletek befejezése után bízzák ismét olyan emberekre, akik méltók a politikus elnevezésre.

Az új miniszterelnök négy pontban foglalta össze a forradalmi mozgalom programját:

1. A régi kormány eltávolítása!
2. A rend helyreállítása az állami közigazgatásban;
3. Az alkalmatlan, élődi és korrupt elemek eltávolítása a közéletből;
4. A nemzeti szellem és hazafias lelkiület fejlesztése, valamint a történelmi hagyományok újjászülésének előmozdítása.

ARGENTINA KÜLPOLITIKÁJA

A kormány külpolitikájára térve, Ramirez megjegyezte, hogy ezt az igazságosság és valóság jellemzi. Néhány órával kormányrajutásunk után — mondotta a miniszterelnök — kijelenttem, hogy igyekeznék fogunk a merikai testvéreinkkel minél szorosabb viszonyt megteremteni. Azt akarjuk, hogy megerősítsük a bennünket egybefűző kapcsolatokat a közös érdekek megfelelően. Kiküszöböljük a katonas szellemnek nem megfelelő szónokias lángolásokat. A világ többi államával való viszonyunknak alapja az őszinte, becsületes és valóságos semlegeség. Nem rendezünk ünnepeket és ceremóniákat, mert amíg a nép szenved, a pénzt nem dobhatjuk ki haszontalan dolgokra — fejezte be beszédét az új argentin kormányfő.

2-3 szobás lakást

keresnek azonnalra limisoaran. Józsefváro-, Erzsébetváros vagy a Gyárváros központjában, villamos megállóhoz közel fekvő. Salon Schlesinger, Timisoara, II, 3 August-utca 8.

Szemhatár

Új magyar zene

Az olvasó tudja már, hogy a cím Kodály és követőinek muzsikájára vonatkozik. Hiszen igazából nem is olyan új már a magyar népi zene. Bartók Béla és Kodály Zoltán gyűjtői és alkotói munkáját több mint két évtizede ismeri már a közönség. Olvasott róla, vitakozott is felette, sőt hallotta is eleget. Csupán tudomásul nem kívánja venni.

Meglepő jelenség ez, hiszen az átlagműveltséget hordozó középosztályunk rendszerint mohó érdeklődéssel fordul minden jelenség felé, amely magán viseli a külföld jóváhagyó bélyegét. Az új magyar népi zenét és a benne gyökerező tudatos alkotóművészetet viszont a külföld régen jóváhagyta már. Csak a napokban hallottuk Bartók egy művét a berlini filharmonikusok pompás előadásában s ne feledjük el, hogy Kodályt annakidején az angol főváros leirhatatlan lelkesedéssel fedezte fel.

A baj persze ott van, hogy Kodály és követői nyíltan bevallották, hogy ők a gyökeres magyar népi zenekincshez hozták felszínre s nem hajlandók magyar muzsikának elismerni azt, amivel hallásunkat az iskolai és egyéb dalárdák végtelenen elrontották. Ezért haragudtunk meg rájuk, ezért dugjuk be füllinket s tiltakozunk kézzel-lábbal az új magyar zene térhódítása ellen.

Holott egyéb magyar nyelvterületeken az új magyar zene már régen megkezdte diadalmas pályafutását. Hovatovább mind többen és többen lesznek azok, akik csupán ezen a zenei nyelven kívánnak beszélni és fülliket csupán ehhez a zenei alapvetéshez igazítják. Kodály kórusai behatoltak az iskolák falai közé, kiszorították a dalárdák műsorából az idegen ihletésű és idegen hangszereles zenedarabokat, felzengnek az előadótermek dobogóin és a hangszórók halkított tölcseireiből mind sürribben és sürribben áradnak szét a magányosan hallgatók között.

Tanítóinkra, zenetanárisinkra és karnagyainkra vár az a feladat, hogy saját zenei életünket is beilleszték a természetes fejlődés folyamába. Azért említem elsősorban tanítóinkat, mert az ő kezükben van a romlatlan hallású ifjúság. Ezek számára írta Kodály világ-hírű gyermekkórusait s ezeken keresztül kell nálunk is diadalra vinni az új magyar zenei szemléletet.

Az évek gyakorlatában megedződött falainkra talán kevésbé számíthatunk. Zeneileg nem eléggé képzett műveltségünk sem fogják esetleg a magyar népi zene pártját. Ezt nem is kárkoztatjuk. Az ő ízlésüket más hatások alakították. De mindnyájan egyek vagyunk abban a meggyőződésben, hogy az új magyar zenének helyet kell teremniünk közműveltségünkben. Mert ennek a zenének teremtője és forrása a nép, életünk és jövőnk teremtője és forrása.

Szemlér Ferenc

Köszöntjük a Havi Szemlét

Itt fekszik előttem a Havi Szemle még frissen nyomdászagos első száma. Sok mindent szeretne az ember ilyenkor mondani, hiszen a nyelv ki tudja fejezni az érzelnek minden árnyalatát, mégis jobb s méltóbb a pillanathoz, ha szótlannul, csupán szemünk örvendező ragyogásával köszöntjük a hol lankadó, hol lelkesen nekibuzduló tervezgetésekből végre valósággá lett folyóiratot: folyóiratunkat.

Illesse mindnyájunk elismerése és hálaja azokat, akik kitartó fáradozásaikkal lehetővé tették megjelenését.

Eppen most egy éve, hogy íróink nyilatkozat-sorozat keretében szavukat hallatták e lap hasábjain. Ötletek röppentek fel, igények fogalmazódtak és kívánságok hangzóttak el; mindegyik megszólaltatott írónk a maga művészi vérmérséklete szerint világított rá a nép szellemi szolgálatának, irodalmi vagyomunk gyarapításának követelményére. Abban mindannyian egyetértettek, szinte egymás szavát ismételve, hogy az íróknak nem szabad elnémulnia, beszélnie kell, a hallgató ajaknak szólásra kell nyílnia, hogy illethet beszédéből a népi közösség, amelyhez elsősorban szól, halló és értő füllel foghassa fel a lelki kötelezettedes örök parancsolatait. Mert mit is mondhat az író a legszörnyűbb omlások fegyverzajos évadján bátorításul, vigasztalásul és utmutatásul a maga népének, amelyben kitéphetetlenül és végzetes meghatározottsággal él, álmodik és alkot, ha nem a szép, jó és igaz: e három halhatatlan, elpusztíthatatlan érték felemelő üzenetét?

Az irodalmunkat költögető gondolatoknak e termékeny seregszemléje óta délerdélyi literatúránk megtette már az első lépéseket — néha biztosan, néha eltovávza — önmaga kifejezése felé. Nem élünk most mérleget készíteni az elért eredményről. Mennyiségben különben sem káprázatos ez az eredmény, de jelentős és számunkra különösen értékes annak az akaratnak a tolmácsolásában, hogy a délerdélyi magyar író ott kíván állani népe mellett, betöltve lélek-vigáztó tisztelt irodalmunk nagy hagyományai szerepét.

Nem hallgathatjuk el, mert a dolgok történetéhez tartozik: amennyire lehetett, lapunk is segíteni próbált íróinknak abban, hogy állandó érintkezést tartssanak a közönséggel. Ezt a célt szolgálja egyebek között hetenként megjelenő „Szemhatár”-unk. Tudjuk, csekély segítség ez, esőppnyi víz betűszomszjas léleknek, de mégsem haszon nélkül való, biznyság erre az az általános érdeklődés, mely rovatunkat hétről-hétre várja s íróink liködését kíséri. Most már, hogy a délerdélyi magyar irodalmi élet mondhatni Isten szabad ege alól beuzódhatik a folyóiratunk szűk, de minden tehetségnek helyet adó otthon tiszta falai közé, csak azt kívánjuk, hogy olvasó közönségünk is annyi melegséggel, együttérzéssel és szeretettel vegye körül és támogassa a Havi Szemlét, amennyi fáradsággal, felelősségérzettel és nemes szándékkal szervezték és alkották meg e folyóiratot irányítói és írói. Ami lapunkat illati, készséggel vesszük ki továbbra is szerény részünket irodalmunk ügyének szolgálatából, abban a meggyőződésben, hogy a Havi Szemle munkáját egészítjük ki így és a reá nehezedő terhekből vállalkunk át annyit, amennyit a mi vállunk is elbir. Legyen a Havi Szemle szellemi életünk sugárgyűjtő leacséje, s az időben előre haladva, váljék mindinkább építő erőnk foglalatává. És legyen a Déli Hírlap szellemi munkaközössége az első, amely testvéri kézzorítással és benső elígérkezéssel sorakozik mögéje.

Kakassy Endre

Forrásokból szeretek inni

Kerekrenyilt gyermekszemekkel szeretek nézni a világra, felhőre, virágra, vérre, sárra.

Forrásokból szeretek inni s pergetni kézből, mint a gyöngyöt, szerte a vízceppet és göröngyöt.

Elindulni a virradattal. Kutatni, látni, mindig ujat s csodára lelni, hogy leboruljak.

Forrásokból szeretek inni: az élet zsenge örömében szállni csak, mint a fény tiszta égen.

Kerekrenyilt gyermekszemekkel (mintha az Isten megjelenne) el lehet látni a végtelenbe.

S bár elfakul hamar az arcom, él bennem, tudom, a szent Távol — egy csepp a teremtés harmatából.

HORVÁTH JENŐ

Nem tudom, miért van ez így...

Nem tudom, miért van ez így, mint mikor szénakaszáláskor illatos, meleg béke ámosít...
A napok romjain s a jövőt-építő átokvert, omló falakon most kuszák s hozzám is elér valami nyári nyugalom.

Nem tudom, miért van ez így, hogy lövészárokban a lelkem nem háboruskodik, nem tudom, hogy bűn ez, — vagy ajándéknak küldetett s minden pillanatban

újra köszönjem Istenem, nyár-meleg békecségedet.

KABOS ÉVA

ÜNNEP

Hajunkkal játszik a hűs szél, minket most mindenki kísér: kísér a fű, kísér a fa, kísér a holdas éjtszaka, Milyen jó, hogy így imbolygunk... Azt se tudjuk, merre forgunk. De mégis így menni jó, így hömpölyög a folyó. A szellem hajta léptünk, minden lépésünk új ünnep, messze fenn száll ünnepünk. Jönnek a felhők velünk.

GULYÁS PÁL

Széleőrzsza

NEMETORSZÁGBAN érdekes statisztika jelent meg az 1940/41. színházi idény Goethe- és Schiller-előadásairól, melyből kiderül, hogy a Goethe-előadások száma ebben az évben érte el először az ezret. Érdekes, hogy Goethe színpadi művei közül 368 előadással a „Faust” áll az első helyen; utána 152 előadással az „Iphigenia” és 134 előadással az „Egmont”, majd a „Götz von Berlichingen”, a „Geschwister”, „Clavigo”, „Stella”, „Tasso” és az „Ösfaust” következnek. A Schiller-előadások száma 1108-al (az elző évben 965) még a Goethe-előadások számát is felülmúlja. Az éltre ez alkalommal Schiller viharos ifjúkori drámája, az „Armány és Szerelmek” került 327 előadással; utána következ az előző színházi idény legelőbbet játszott Schiller-darabja, „Maria Stuart”, majd jóval kevesebb előadás számmal a „Don Carlos” és a „Rablók”.

VIRRASZTÁS a címe Tamási Áron új kötetének. Közél ötszáz oldalnyi ez a könyv, amely megismerteti az olvasókat azt a Tamási Áron, aki irodalom-politikával, politikával és kritikával is foglalkozik.

MÁRAI SANDOR Füves könyv címmel új könyvet jelentetett meg. „Nem akar mást ezt a könyv — írja a szerző, — mint mind a megszámálhatatlan könyv, amelyek a régmúlt és félmúlt időben beszélni akartak az ember soráról a világban. Szeretné elmondani egy ember, — aki sokat látott, tehetjük hozzá, — hogyan kell lakni, enni, inni, aludni, betegnek lenni és egészségesnek maradni, szeretni és unatkozni, készülni a halálra és megbékelni az álettel. Nem tudós könyv ez, csak olyan, ami lyent az elemiben tanítanak... Ak írta, nem ismeri a feltétlen igazságot és gyakran téved a részletekben. Mert ember. Ebben a könyvben az emberről van szó a maga természetes valóságában”. Márai Sándor sokat tud és ezt a tudását lebilincselő egyszerűséggel, de a bölcselő mélységével is bocsátja olvasó rendelkezésére.

ÖTVEN ESZTENDEJE, hogy meghalt Erkel Ferenc, a magyar dalmű megeremtője, a „Bánk Bán” és „Hunyadi László” szerzője, Erkel operáiban Verdi nyomain haladt, de mindig magyar dallamra és ritmusra fektette a főszűlyt. Nyolcvan éves korában halt meg, rendkívül termékeny volt, két főművet kívül megírta a „Báthory Mária”, „Sarolta”, „Dózsa György”, „Brankovics György”, „Névtelen hősök”, „István király” és „Erzsébet” című dalműveket. Liszt Ferencel is meghitt barátságban volt a nagy zeneköltő.

A MÜNCHENI bajor állami könyvtár ebben az évben innepi fennállásának 200 éves fordulóját. A könyvtár több mint két millió kötetből és 48.000 kéziratból álló gyűjteményállományát terjedelemre csak a porosz állami könyvtár mulja felül.

A WEIMARI Német Nemzeti Színház az idén elmaradó weimari innepi játékok helyett június 27-ike és július 10-ike között három innepi színházi hetet rendez, melyek folyamán nyolc klasszikus színdáték és hat nagy opera kerül bemutatásra.

SZÓFIÁBAN a Csongor és Tünde mesejáték legutóbbi sikeres előadása után Möriz Zsigmond: Légy jó mindhalálig című színművének bemutatását tervezik. A bemutatóra szeptember közepén kerül sor. A jövő színházi idényben Az ember tragédiája is színre kerül a bolgár fővárosban.

Fényképészeti műterem 1943-ban

A falakon tükrök, csipkék, antik brokátok, selymek, faragott albarokk angyalok terjesztik védőszárnyukat a gobelinszékkel és márványasztalok fölé. Ez a női szépség patikája — a fényképész.

Mert nem a kozmetikusnál, sőt, nem a szabónéknél készül a szépség, hanem itt. Itt változnak fényes tekintetű, csábító odaliskokká tiszteljeméltó nagymamák. Itt válik darázsderék a kezdő pici pocakból. Itt elevenítik fel csodátevő hatalommal elvirágított szépségszönyök kora ifjúságát — röviden és egyszerűen, itt retusálják és rajzolják ugyan a fényképeket egészen addig, amíg a fényképezet magára ismer benne.

Nem mindennapi szórakozás — néhány kötet lélektani tanulmánnyal felér — nézni az asszonyokat, lányokat, hogyan fogadják fényképeiket.

Ez az egyetlen hely, ahol gátlásmentesen, szégyen nélkül hiu lehet mindenki.

Elmerülve forgathatja saját képét, szemlélheti minden oldalról. Kritikus féltelmével vizsgálja, ezt hinni a néző, pedig dehogy, gyönyörködik benne.

A fényképész — okos ember — érti a mesterségét és ismeri az embereket. Senki olyan közelről, olyan kendőzetlenül nem látja az asszonyi hiúság arcát, mint ő.

— Ha írni tudnék, a világon a legkeserűbb író lenne belőlem — mondja. — Senki sem ismeri annyira a nőket, mint én. A szépeket, az elbűvölőket, a varázsos pillantásúkat... Hogy milyen önzők, kicsinyesek, azt csak én tudom. Néha szórakoztat, de legtöbbször halálosan fájásztó.

Mulatságos. A cukrász, aki megcsömörlött a tejszínhaból.

Még ma is vannak szép asszonyok, akik diétát tartanak és fogyókúráznak... Még mindig van ilyen. En már hozzá szoktam ahhoz, hogyha felvonul hozzám egy ilyen dáma barátónővel és a fél ruhájával, két-három ruha között rosszul lesz... En már tudom, hogy mi a teendő. A hölgy nem a fáradtságtól lett rosszul, hanem az éhségtől. Gyorsan behozatom az előkészített süteményt.

Hát én mindig tudtam, hogy keserves kenyér lehet valakinek folyton-folyvást csak szépnek lenni... de hogy ennyire?

Melletünk a nikkárnó egy fiatal leánnyal foglalkozik. Az újonnan elkészült fényképeit mutatja be. A leány mellett jóképű, értelmes, középkorú férfi. A leány a fényképeket vizsgálja, a férfi őt.

— Ebből a mosolygó fejből kérek három levelezőlapot... A másikból, abból a komolyból pedig egy nagy képet.

Három levelezőlap ára — és itt borsos összeget mond a nikkárnó — Ugyanannyiba kerül a művészi portré is.

A férfi felszisszen: — De drágám... Az istenért! Anyji pénz!

Jéghideg pillantás éri a fiatal leány szeméből.

— Mondtam, hogy három levelezőlapot és egy képet akarok... Maga miért kifogásolja?

A férfi valamit morog, azzal fogja a kalapját és elrohan. A leány sóhajva mondja:

— Férfi. Hát természetes, hogy ilyen. Valami kellemetlenséget csak kell csinálnia. Neveléses. Pedig nem is ő fizeti. A képeket én veszem, az én keresetemből. Mi köze hozzá.

A fényképész mosolyog. — Ez már dolgonyó nő, aki nem függ a férfitől. Maga rendelkezik a jövedelme felett. A pácienseim nagyrésze ma már ilyen.

Az ajtón egy óriási ruháskosár, utána egy varróleány, még egy varróleány, egy közismert szépasszony és több rejtelmes ládikával felszerelt fodrászkisasszony lép be.

Fényképeznek... (i. m.)

Junius 21, hétfő
Róm. kat.: Alajos
Protestáns: Alajos
Ortodox: Julián

Napkelte: 4 ó 2 p
Napnyugta: 19 ó 1 p
A nappal hossza:
15 óra és 57 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepek követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások Reclama hirdetőirodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Ma — téliességgyűjtés. Ma, vasárnap, az egész ország területén a téliességgyűjtés gyűjtene. A gyűjtőbizottságok, mint az eddigi hasonló gyűjtések alkalmával, házról-házra járva keresik fel a lakosságot és megfelelő bélyegeket ellenében veszik át az adományokat.

— Milyen élelmiszerjegyek érvényesek. A timisoara-temesvári városi közéleti bizottság közli, hogy a június 21-től 27-ig terjedő héten a következő élelmiszerjegyek érvényesek: Keresztények részére az eddigi, régi élelmiszerjegyzetből a 262., 263., 264. és 265. számú kenyérjegy, zsidó fogyasztók részére pedig a 263. és 264. számú átvonaltított kenyérjegy. Kukoricalistre a 326. és 325. számú kenyérjegy, zsirra a „G” jelzésű zsirjegy, olajra a 7. számú utaltvány, gyermekek számára pedig a 9. számú lisztjegy buzadara — gríz — vassárlására érvényes. Mindezen esetekben a régi élelmiszerjegyzetből való jegy értendő. Ezen a héten a 33. és 34. számú husjegy érvényes.

— Csecsemőgondozónői tanfolyam Timisoara-Temesvárott. A dr. Kakuk-csecsemőgondozó intézetben és gyermekotthonban július 1-én csecsemőgondozónői tanfolyam nyílik, amelynek résztvevői kenyérkereset biztosító emberbaráti hivatásra képezhetik ki magukat. A tanfolyamról, valamint a tanfolyamon való részvétel minden feltételéről készségesen nyújt felvilágosítást a dr. Kakuk-csecsemőgondozó intézet vezetője, amelynek címe: Timisoara II. Strada Detnata 7. A tanfolyamra vidéki leányokat is felvesznek, akik a csecsemőgondozóban lakást is kaphatnak. A lakás biztosítása céljából szükséges június 25-ig jelentkezni. Eddig veszik át a Timisoara-Temesvárott lakó növendékek jelentkezéseit is. A jelentkezéshez szükséges iratok: születési anyakönyvi kivonat, vagy keresztlevél, állampolgársági bizonyítvány, iskolai végzettség. Az iratok hitelesített másolatban is bemutatathatók.

— A huszfogyasztás új rendje. A katonai és polgári közellátási államtitkárság június 18-án kelt 35.015. számú rendeletével megváltoztatta a huszfogyasztás eddigi rendjét. Ezentul hetenkint háromszor szabad szarvasmarhát és sertést vágni, míg a marha- és disznóhús fogyasztása, illetve kiosztása hetenkint négyszer szabad: kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap. E husmekéből a fejadag minden esetben 25 deka. A rendelet értelmében tehát hetenkint egy-egy kiló jut e husmekéből egy fogyasztónak. A borjú, juh, bárány és bérbecs vágása szabad. A marha- és sertés-hús fogyasztásának kiterjesztésével kapcsolatban a júniusra előirányzott mennyiséget a kétszeresére emelték fel.

— Gyász. Szegeden súlyos betegség után 37 éves korában meghalt Oberst József kendergyári főmérnök. Az elhunyt Timisoara-Temesvárott született és a piarista főgimnáziumban letett érettségi után a mérnöki oklevelet Budapestben szerezte meg. Gyászolják családai: Oberst József volt polgári iskolai igazgató, a Katolikus Népszövetség főkönyvelője és felesége, özvegye; ifjabb Oberst Józsefné Palotás Irén, két gyermeke, öccse, valamint az Oberst, Palotás és Orth családok.

Fázni rossz. A legeszményibb és legolcsóbb fűtőanyag a pirszen, kőszén és szemikokszbriket Kapható MATHIAS WOLF szénkereskedésében, Timisoara, IV., Bolinteanu-utca 11. Telefon 31-70.

— Templomi bucsu Aradon. Az aradi római katolikus templomi bucsut ebben az esztendőben június 21-re tették át. Ez alkalommal az ünnepélyes nagymiséjét — mint a múlt években is — Kayser Lajos pápai prelátus, timisoara-temesvári nagyprépost mondja.

— Adományok. N. N. a Magyar Népközség szegényei javára 1000 lejt adományozott a Déli Hírlap kiadóhivatalában. — A Magyar Népközség timisoara-temesvári irodájában a következő adományok folytak be: a dr. Kakuk-gyermekotthon javára N. J. 500, a Szent Erzsébet-otthon javára N. N. 500, a népközség uri szegényeinek javára Sorstárs 500, a népközségi szegények részére L. Gy. 2000 és a tűzkárosult Juhász-család részére B. 68. jellegével 500 lej.

Bünbánó képi, lógó orru fiatalember áll a bíróság előtt. A vád: éjtszaka feltörte egy cipőzöld kirakatát és egy pár fekete férfi félcipőt lopott el. — Volt már büntetve? — kérdezi a bírő.

— Még sohasem! — jajdul fel a fiatalember.

— No látja, maga szerencsétlen! Tudja-e, mit ért el ezzel a cipőlopással? Szabadságvesztés fog ezért járni büntetésül! Elvesztette büntetlen előéletét! Elvesztette jó hírnevét! Szégyent hozott családjára! Elvesztette állását — mindez egy pár cipő miatt. A fiatalembernek könnyű szöki a szemébe és rettenetesen sóhajt:

— Bizony, bizony, tekintetes bíróság... és a tetejébe még szűk is nekem az a cipő.

— Városi temetkezési intézet létesült Devan-Dévián. (Saj. tud.) A polgármesteri hivatal a belügyminiszter hozzájárulásával városi temetkezési vállalatot létesített. Az új városi intézmény a volt Lazar-féle temetkezési vállalat helyiségében működik.

— Az új élelmiszerjegyek kiosztása. Timisoara-Temesvár város közéleti bizottsága a szolgáltatás megkezdéséig az új élelmiszerjegyzetek szétosztásával kapcsolatos panaszok elintézését, valamint az új jegyzetek szétosztását azok számára, akik bármilyen okból azokat még nem kapták meg. Az új élelmiszerjegyzetek átvételére a következő sorrendet állapították meg: Június 21-én — holnap — jelentkeznek az I. kerület érdekeltek lakosai, június 22-én és 23-án a II. kerület, június 24-én és 25-én a III. kerület, június 26-án és 28-án a IV. kerület és június 30-án az V. kerület lakosai. A jelentkezés délelőtt félkilenc és félegy, délután öt és hét óra között történik. A jegyek átvételénél el kell hozni az illető házhöz tartozó és az élelmiszerjegyekre vonatkozó nyilatkozatot (a háztulajdonostól vagy házgondnoktól), valamint a személyazonossági igazolványt, amelyben az illető jelenlegi lakcíme szerepel. A 15 évnél fiatalabbnak a 2. számú bejelentési házi mutatható fel és ehhez csatolandó az apa személyazonossági igazolványa. Az említett sorrendben jelentkeznek azok a zsidók is, akiknek joguk van az át nem vonaltított élelmiszerjegyekre. Az illetők hozzák magukkal olyan okmányokat is, amelyekkel ezen jogukat igazolják.

OLVASÓINKHOZ. Tegnapi lapszámunk több száz példányában a harmadik oldal helyén igen sajnálatos technikai mulasztás következtében egy helybeli román lap egyik oldalának lenyomata jelent meg. A körforgó gépet kezelő nyomdai alkalmazott ugyanis elmulasztotta a Déli Hírlap példányai előtt nyomódott román lap egyik ömlémezt kicserélni. A nyomda vezetőségénél megfektük a szükséges lépéseket, hogy hasonló eset a jövőben ne fordulhasson elő. A történetek olvasásuk jóindulatú elnézését kérjük.

— A piarista liceum és a magyar főgimnázium felhívása. A timisoara-temesvári piarista liceum és a római katolikus magyar főgimnázium igazgatósága felhívja az intézetük Timisoara-Temesvárott lakó katolikus növendékeit, hogy ma, Szentháromság vasárnapján, teljes számban jelenjenek meg a dél-előtti 9 órakor kezdődő szentmisén a piarista templomban. Szentmise után ezen intézetek tanulóifjúsága testületileg vesz részt a székesegyházi szentségi körmeneten.

— A jövő tanítóinak látogatása a Hangya-Szövetségben. Az alud-nagyenyedi Bethlen-kollégium tanítóképző intézetének hatvan növendéke Demény Zoltán és Szabó Géza tanárok vezetésével meglátogatta a Hangya-Szövetség székházát. A látogatókat Unghe Mihály igazgató fogadta, majd Fekete György szerkesztő előadásban ismertette a szövetkezeti mozgalmat és a tanítók feladatait a szövetkezeti élet terén. A látogatók azután megtekintették a Hangya-irodát és raktárát és hasznos tapasztalatokkal gazdagodtak.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, Gartner Márkné, születési nevén Valatin Józefin temetésén résztvettek, részvétüket nyilvánították, ez uton mond köszönetet a gyászoló Gartner-család.

(*) Halálozás. Zágony Istvánné, születési nevén Molnár Irma, e hó 18-án elhunyt. Temetése 20-án, vasárnap délután fél 6 órakor lesz az aradi alsó-metető halottasházában.

Uszóda megnyitás!

A SIMAY-türedő uszódája megnyitott Aradon

— Mozik műsora. Június 20, vasárnap és június 21, hétfő: Arad: Aró: „Az árva” (Tereza Venerdi), Corso: „Bonaparte kisasszony” (Edwige Feuillère), Forum: „Az asszony és a bűn” (Viveca Landross, Gustáv Diesel), Urania: „Vihar az északi tengeren”. — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A karaván” (Michel Simon, Isa Pola, Rossano Brazzi). Atlantik (csak vasárnap): „Mama” (Benjamin Gigli, Carola Hohn), Capitol: „Az első randevu” (Danielle Darieux, Jean Tissier), Corso: „Fedora” (Amedeo Nazzari), Thaha: „Diesel” (Willy Birgel, Hilde Weissner, Paul Wegener). — Fratelia-Ujkiroda: Fratelia: „Északi családány” (Ilse Werner), Roxy (csak vasárnap): „Ég és föld között” (Gisela Uhlen).

— Ügyeletes gyógyszerárak. Június 20, vasárnap: Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Omescu (Regina Maria-ut). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárvaros: Sandovici (Dacilor-utca 10), Erzsébetváros: Roxin (Axente Sever-tér), Józsefváros: Roxin (Axente Sever-tér). — Június 21, hétfő: Arad: Strelkovszky (Avram Iancu-tér), Danciu (a megyei kórházzal szemben). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Götz (Bratianu-tér), Gyárvaros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros: Biari (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1). — Mindkét napon: Timisoara-Temesvár: Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici.

Helyi ügynököt

ki a helybeli kormárosok körében megfelelő ismeretséggel rendelkezik, keres bor- és cuika-nyger-s edés. Ajánlatokat a timisoarai kiadóba „B. M. H.” jellegre kérnek.

A timisoarai-temesvári közellátás fontos kérdései

Timisoara-Temesvár város közellátási szolgálatának intézkedésére tudvalevően megkezdődött a cukor szétosztása. A cukrot, mint már jelentettük, az új élelmiszer-jegyzet 36. számú kenyérjegye ellenében adják ki. Ami a zsidó fogyasztókat illeti, ezek a cukrot a hitközség útján, a megfelelő szétosztó helyen kapják, ugyancsak a 36. számú — átvonalazott — új kenyérjegyre. A zsidók is júniusra, júliusra és augusztusra kapják a cukrot egy-egy hónapra személynként 100 grammot.

A városi közellátási szolgálat intézkedésére a jövő hónapban új összeállítású kenyér kerül forgalomba. A jelenlegi rozssal kevert kenyér csak ebben a hónapban kerül piacra. Az új termésgyártási összetételű kenyér készítését rendelik el és újra borsólisztet kevernek a kenyérbe. Új összetétele ezektől 30 százalékos búzaliszt mellett 60 százalékos árpaliszttól és 10 százalékos borsólisztből fog állni.

A közellátási szolgálat megváltoztatja rendelkezését a zsír kiosztására nézve és zsirt a most jövő héten a G-jelzésű zsir-jegyre adnak. A közellátási szolgálat a fa-ellátás kérdését is a közönség figyelmébe ajánlja. A fakeskedők ugyanis panaszkodnak, hogy a közönség alig veszi át tőlük a tűzfát, amelyre magát előjegyeztette. Néhány timisoarai-temesvári fakeskedő kivételével csaknem a legtöbb nagy famenyviséggel rendelkezik. A családok tehát jgyekezzenek tűzfájukat mielőbb megvásárolni.

SPORT

Timisoara-Temesvár mai labdarugó-műsora: Banatul - pálya: Chinezul-CAMT—CFR ifjúsági barátságos mérkőzés félháromkor. Utána Banatul—Vulturii kerületi kupa mérkőzés. Hat órai kezdettel pedig a CFR—Chinezul-CAMT kerületi kupa mérkőzés kerül előtérbe. Az Electrica - pályán ugyancsak kettős kupa mérkőzés lesz: Egyengetőkör Electrica—UBT, míg hat órakor Ripensia—Progresul találkozó. Előzőleg félháromkor Electrica—UBT ifjúsági mérkőzés.

A mai ökölvívó viadal műsorán a következő tíz pár szerepel: Jorj—Liteanu, Kovalik—Negru II, Zambory—Marin, Márta—Weiss, Germán—Asteluanu, Sporea—Gradina, Szávits—Todor, Martin—Bretou, Farkas—Cocos, Popovits—Pota. Az előállók a Chinezul-CAMT, míg a második helyen levők a CFR ökölvívói, Pota pedig aradi. A viadalt délelőtt pont fél tíz órakor kezdik a timisoarai-temesvári Apollo kertmoziban. Belépti-díjak 60—120 lej.

Válogatott labdarugó mérkőzés lesz június 24-én Győrött. A helyi válogatott vendége egy magyar válogatott csapat lesz. A magyar válogatott ebben az összeállításban játszik: Tóth — Olajkár II, Kispéter — Daróczy (Szeged), Szűcs, Lakat (Szeged) — Fuszek, Marosváry, Deák, (Szentlőrinci AC), Dudás, Pintér.

Az olasz atléták legutóbbi eredményei, amelyeket az egyesületi bajnokságok során értek el a különböző városokban: 100 m: Mariani 10.9, 400 m: Lanzi 49.8, 800 m: Lanzi 1:54.4, 1500 m: Cosi 4:01.4, 5000 m: Beviaacqua 15:03.4, 10.000 m: 32:03.8, 110 gát: Faechini 15.7, 400 gát: Ansaldo 57.8, távolugrás: Pedersani 675, magasugrás: Campagner 185, rudugrás: Romeo és Conchi 380, diszkoszvetés: Tosi 49.42, Consolini 48.15, gerelyhajítás: Caglini 60.95, kalapácsvetés: 50.87.

Legideálisabb arszépitő, finomító a **GENIUS-archimé**. Estei és nappali használatra. 1 tégely ára 150 lej. **GENIUS-puder** 1 doboz ára 200 lej. **GENIUS-szappan** ára 100 lej.

Földes győgszertár, Arad

A RECLAMA hirdetőiroda futárt indít Bucuresztbe

Kereskedelmi megbízásokat vállalunk! ARAD, Emnescu-uca 4. Telefon 17-11.

Fülszám

A magyaros írók

Műveik felett hamar jár el az idő. Irodalmi érték alig van bennök, annál több a hazafias felbuzdulás. Mulattatni és lelkesíteni akarnak.

Dugonics András (1740—1818) közöttük a legnépszerűbb és legszerencsésebb. Dalmátok és szerbék bevándorló ősei, ő maga a legtüzeesebb és legmakacsabb magyar. Piarista tanár. A budai egyetemen matematikát tanít. Igazi hazája Szeged, ahol szobor őrzi emlékét. Etelka, egy igen ritka magyar kisasszony című eredeti román-ját (regénye) három kiadást is ér. Pedig nem eredeti regény. Barclay francia pap Argentinés nyomán készült. II. József kormányzása ellen sok, ma már kihámozhatatlan célzás és vagdalkozás van benne. A könyv sikerének ez a nyitja. A budai cenzura nem engedi meg kinyomtatását, de a bécsin simán átmegy. A régi kor dicsőségének megragyogtatása, persze történeti tudás nélkül, és a népies nyelv nagyon tetszik. A piarista szerző a protestánsok körében is népszerű, a piaristák pedig elfogult rendi büszkeséggel azt vallják Etelkáról, hogy rangban a Szentírás után következő magyar könyv. Lehesedve olvassák. Célzásait még akkor értik, az Etelka leánynevét, Dugonics szülöttje, dívatba jön s ma is kedves leánynevét. A lelkes olvasók nem veszik észre a kiálló korszerűtlenségeket a régi multban lejátszódo regényben, az anakronizmusokat, a szerkezet, jellemzés, korrajz és kialakítás gyatraóságát. Szinpadra is átírják, annyira népszerű Etelka.

Kazinczy azonban lenézően nyilatkozik a „román”-ról. Nyugafias izlésének nem felel meg sem a pulzotlan népies nyelv, sem a hányaveti magyarkodás, a műveltség felény fitogtatása ok nélkül. E miatt csak a „tótok morogtak” a regény egyik főszereplőjének, a tót Rókkák csuf jellemet mutató szerepeltetése ellen. Dugonics többi munkája: Aranypercek, Etelka Karjelben, Cserei és Jolánka. A szinpadot lelkesen támogatja, de szindarabjai ma már csak éppen a megemlést érdemlik. Toldi Miklós-a értéktelen német utánzat. Ilyen Bátori Mária-ja is. Dugonics nagy híve a finn-magyar rokonságnak Sajnovits nyomán. De itt délibábos nyelvészkedésbe keveredik. Finnország peve például, szerinte Finom-oroszából, Lappországa pedig Lappországból származik.

Magyar példabeszédek és mondások címmel kiadott közmondás- és kifejezés-gyűjteménye ma is használható.

Simai Kristóf neve is említendő. Ő is piarista tanár. Igaz hazáját sokszor játsszák az 1790-ben megnyílt magyar szinpadon. Nem eredeti, Brühl Frigyes Bürgermeister-ének magyartársa. Pintér Jenő szerint divatos érzékenyjáték. Erdeme, hogy az iskolai és a világi szinpad között közvetít.

Gvadányi József gróf (1725—1801) egyik őse a XVII. században kerül hozzánk. A Habsburg-birodalom seregeiben szolgálni akkoriban a legelőkelőbb foglalkozás. Az olasz Guadagni-ös a magyarok ellen is harcol, leszármazottja, a mi lovas-generális Gvadányik már lelkes magyar. Tévednénk, ha azt hinnők, hogy Zajtay István, a peleskei nótárius kalandjai eredeti mű. A kiindulás és az alapgonddal német. Richter József Eipeldau leveleiből való és a mi nótáriusunkba Heufeld Ferenc bécsi író Hans nevű paraszthósból is sok van beolvasztva. Zajtay uram azért megteszi a magáét. Kalandos utazásaiban még reszket és mintha gyámoltalan lenne, de Budára érve megjön a hangja s ugyancsak re-

gulazza a náj-módit, meg-megállítva a hajóhídon átmenőket, hogy korholja őket a nemzeti érzés és nemzeti viselet elhanyagolása miatt. Ugyanez a nótárius Gaál József szindarabjában is megjelenik később, de már a vidéki maradiság kipellengérezésére. Rontó Pál is német forrásból való, a német-lengyel Benyovszky Móric gróf német-nyelvű naplójából. Az olvasók csak a jóízű beszédet, a furcsa kalandokat és csínyeket látják és szívesen olvassák Gvadányi négyessorú alexandrínusait, az ugynevezett Sándor-verset.

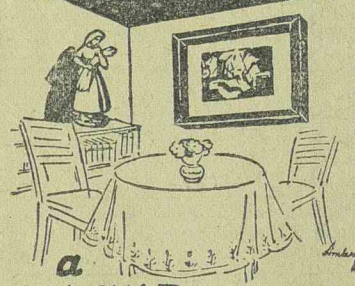
Gvadányi köré sereglik néhány verselő, főként asszonyok. Ezek az ő Helikoni Kör-e. Köztük van Molnár Borbála. Szívesen olvassák érzélgős verssorait. Arra akad mecenás, hogy verseit kinyomtasák, míg ugyanakor Csokonai Vitéz Mihály hasztalan keres pártfogót. Fábrián Julianna a másik verselő. Komáromi nemesszony. Egy derék csizmadia felesége. Főköttöket varr, de ráér verselgetésre is. Neve azért marad meg a lejegyzések között, mert az ő házában ismerkedik meg Csokonai Vitéz Mihály Lillával, Vajda Juliával.

Pálóczi Horváth Ádám a magyaros írók közt a legmagyarabb. Református papnak a fia. A teológiát abbahagyva, prókator, majd „földmérő”, azaz mérnök. A földmérés jó keresetét nyújt neki. Ugy fészülködik, öltözködik és viselkedik, hogy magyar voltához már külsőségekben se férhessen szó. Hunniásában nincs érték, még kevésbé Rudolfiásában. Tüntető magyarkodása nem akadályozza meg abban, hogy Habsburg Rudolfról írjon eposzfélét. A népdalok szellemében írt dalai ügyesek, jók. Enekgyűjteményét Káldi Gyula aknázza ki később a kurucdalokkal összefüggésben. Nevéhez fűződik a Göcseji Helikon. Néhány verselkedő asszony tartozik írói köréhez. A „mester” sokat javítja, csiszolja a gyenge verseket, de a különben derék háziasszonyok gyenge termését nem tudja megjavítani, mert nincs köztük költői tehetség.

A magyaros írókhoz sorozzuk F az e k a s Mihályt is, az u. n. debreceni kör jeles tagját. Ludas Matyi-ja, a hexameterekben patgató falusi suhanc megszágyeníti a basáskodó földesurat. A jóízű történet és a hatalmasok ellen merész költő új hang rendkívül népszerűvé és időállóvá teszi Matyit.

A magyaros írókat előljáró és tevélygő csapatnak tekinthetjük annak a nagy szerű seregnek a megjelenése előtt, amely már a nyugati irodalmi műveltség és izlés birtokában nyitja meg irodalmunk nemzeti-népi legragyogóbb korszakát. (—a)

Fogadjuk be otthonunkba

a MAGYAR MŰVÉSZETET!

BRASOV-BRASSÓBAN MEGNYÍLT a romániai magyar képművészek gyűjteményes kiállítására KIALIHTÁSI HELY: a református felső kereskedelmi iskola nagyterme.

Gyónik az apám

A Déli Hirlap verspályázatán dicséretet nyert

A papi embert mi mindig megbecsültük
S ha házunkhoz vezette útja valaha,
Ha évente eljött, úgy házszenlelksor
Tiszteletlen arcot nem látott soha.

Bennem is így élt az, így szoktattak rája
Különb mint mi vagyunk: az Isten szolgája.
Csak úgy barátságból, kis beszélgetésre
Nem tért be soha pap a házunk tájára.

S most eljött a pap, hogy apámat gyóntassa,
Benyit hozzánk vígan, tréfálkozva, szépen.
De apámat, a szent, bölcs, őreget
Gyöngéden megcsalni nem lehet ilyképen.

Erzi, mennie kell, remélt eddig mégis,
S most jaj, megértette, immár tudom én is!
Búsán, vígasztalanul tekint felém,
Fényes könnyesepp ül meg szeme szögletén.

Nincs senkim e földön, ha ő itt hagy, tudja.
Azért olyan nehéz a vég felé útja.
Tudom, a könnyeseppel, amelyet hullatott,
Nem magát siratta, engemet siratott!

Aztán meggyónt szépen, vette a Szent Testet
Katonás — keményen, több könnyet nem ejtett.
Nyugodt volt, bátor volt, Úr Jézus vitéze,
Hódolón készült a Parancsnok élébe.

Láttam az életben sok fényt, pazar pompát,
Mosolygó gyermeket, ezer nyíló rózsát,
A lagunák vizét meg az Örök Várost,
S némelyik alig él emlékenben már most.

De az apám fáradt, jóságos két szeme
S az a fényes könnyesepp szeme szögletén.
Csendes délutánok magános óráim,
Almatlan éjjelek hosszú virasztásim,
— Eljek bár e földön bármínő sokáig —
Mindig előttem lesz, mindig látom én.

PINTÉR ILONA

Rádió

JUNIUS 22, KEDD

BUCURESTI: 6.55 Hírek, zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Német hírek. 14. Hírek. 14.30 Vegyes műsor. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek oroszul. 17. Fuvós zenekar. 18. Háborus költészet. 18.20 Egyfelvonásos. 19. Hírek németül. 19.15 Énekkar. 19.45 Hírek. 20. Előadás. 20.15 Ünnepi hangverseny. 22. Hírek. 22.20 Román zene.

RADIO MOLDOVA: 13. Román énekek. 13.30 Hírek. 13.45 Román tán. zene. 14.15 Könyv. zene. 18.30 Indulók. 19.15

Moldovai népzene. 19.30 Színháziadás. 21. Hírek.

BUDAPEST I.: 6.45 Torna. 7. Hírek. 7.15 Zene. 10. Hírek. 10.15 Szalonzene. 11.15 Zongorajáték. 11.40 Dívattudósítás. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek. 14. Könyv. zene. 14.30 Hírek. 15. Táncczene. 15.50 Gyermekdelután. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul. 16.45 Hírek. 17. Közvetítés. 17.20 Orgonajáték. 17.35 Szavaltatok. 17.55 Hang. lemezek. 18.05 Operettzene. 18.50 Hírek. 21.15 Hegedű. 21.40 Hírek. 22.10 Hang. lemezek. 23.15 Nóták. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 18.30 Mezőgazdasági előadás. 19. Hangverseny. 21. Hírek.

JUNIUS 23, SZERDA

BUCURESTI: 6.55 Hírek, zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14. Hírek. 14.30 Zenekar. 15.30 Könnyű zene. 15.40 Katonák üzennek. 15.40 Hírek oroszul. 17. Román népdalok. 17.30 Zenekar. 18. Felolvasás. 18.10 Vadászmuksika. 18.40 Dalkák a vizekről. 19. Hírek németül. 19.15 Beethoven 2. szonátája. 19.45 Hírek. 20.15 Ének. 21. Német óra. 22. Hírek, sport. 23. Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 13. Énekszámok. 13.30 Hírek. 13.45 Hangverseny. 18. Modern hangszerek zenéje. 19.15 Énekszámok. 19.35 Könnyű zene. 20. Előadás. 20.15 Keringők. 20.30 Zenekar.

21. Hírek. 21.45 Operarészletek
BUDAPEST I.: 6.45 Torna. 7. Hírek. 7.15 Zene. 10. Hírek. 10.15 Zene. 11.15 Zongorajáték. 11.50 Barangolás. 12.10 Zene. 12.40 Hírek. 14. Zene. 14.30 Hírek. 15. Zenekar. 15.30 A parasztság története. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul. 16.45 Hírek. 17. Ipari előadás. 17.15 Zenekar. 17.50 Előadás. 18. Művészlemez. 18.50 Hírek. 19. Hangdráma. 19.40 A háború és a gyermek. 20.55 Hanglemez. 21.20 Kerincgők. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 22.50 Táncczene.

BUDAPEST II.: 18.50 Olasz nyelvoktatás. 19.12 Zenekari hangverseny. 20.30 Balkáni utirajzok.

Apróhirdetések

BELKÖZELNY, ruha- és fehéremunék, jeg. szekrény, nagy mosóteknő, 60 literes vasúti, szoba-WC, sodronyágybetét, 3 afrikamatrac eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (569)

KÖNYVKÖTŐ-munkást, tulorai munkára alkalmazok. Arad, N. Gligorescu-utca 5. (570)

TISZTVEISELŐNÖT azonnal alkalmazni. Arad, Bul. Carol I. 6. (572)

HARMONIKALENCÉS női cipő, női tavaszi kabát, valódi selyemruha, kötött kosztüm, mind' alig használt állapotban, eladó. Arad, Nicu Filipescu-utca 17. (573)

Jön! **Gustav Diesel,** Jön!
Rossano Brazzi,
Paula Barbara,
legjobb filmje
A velencei hóhér

36-37-es FIU-CIPÓT, jó állapotban lévő, vennék. Arad, Nicu Filipescu-utca 17. (574)

VARRODÁBA fizetőleányt és tanulóleányt alkalmazok. Arad, Petran-utca 4, Földes gyógyszertára mellett. (575)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő mély Szepessy-féle gyermekkosci és gyermekjáróka eladó. Arad, Barfai-utca 2. (576)

ELADÓ 4-szobás ház mellékkeliségekkel, esetleg kiadó vagy elcsereíthető 3-szobás timisoarai lakással. Aradul-nou, Regele Ferdinand-ut 11. (577)

Felhívás! CORSO-, FORUM- és URANIA-mozi Aradon ezton hozza a közönség tudomására, hogy VI. 20-tól, vasárnapról kezdve minden vásár- és ünnepnap délelőtt **matiné** lesz

30 lejes
egységes helyárrakkal.

NŐI FODRÁSZATHOZ jó munkaerőt jó fizetéssel azonnal alkalmaz Frizerie Podgoria Arad, Regele Ferdinand-körút 60. (578)

RÁDIO, 3 plusz 1, elköltözés miatt sürgősen eladó. Arad, Seminarului-utca 9. (579)

HADMENTES férfit vagy fiút mindenesnek alkalmaz Kuhl kelmefestő, Arad, Romul Velicu-utca 9. (580)

KÉT FÉRFIÖLTÖNY, keveset viselt, közpétermetre való, eladó Weisz Mihály szobánál, Arad, Eminescu-utca 21-23. Ugyanott kerékpár jó gumikkal eladó. (581)

BELVÁROSI HÁZAK. Városháza mellett emeletes üzletház 20 millió. emeletes bérvilla 10 millió. 50-lakásos 7 millió. bérház 2 millió. 3-szobás magánház 1.500.000, bérház 1 millió. bérház 600.000. Nikolovics-ügynöksége. Arad, Avram Iancu-tér 21. (582)

Az **Uraniában**
vasárnap 11.30 órakor **matiné**
30 lejes
helyárrakkal.

FORUM-MOZI, ARAD

1. ábvesző 2-10
előadások 3, 5, 7 és 9-ór

Ma. Bucuresiben, Constantában és S. alakban
leperegő izgalmas filmesemény.

Az asszony és a bűn
A főszerepben Európa új **Greta Garbo**-ja, **Viveca Lindfors**
és **Gustav Diesel**.

ELADÓ 6-os MAV. golyós cséplőkészlet 25 HP, Lanz Bulldoggal. Aster-malom, Galsa, Aradmege. (583)

TISZTA, új női kizítaska. teljesen korszerű, bőrből, eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (584)

RÉGI jömeneteli vendéglő kiadó vagy eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (585)

JÁRÓKA, jó állapotban és gyermekszék eladó. Arad, Mihai Viteazul-tér 2. (586)

GYÖNYÖRŰ, hibátlan, 3x4. ebédleányeg, belföldi, eladó. Megtekinthető: Aradon, Eminescu-utca 11. első emeleten. (587)

FEKETE női nyárikabát, végig bélelt, kifogástalan állapotban, eladó. Arad, Elisabetta-körút 19. második emelet. 14. (588)

URANIA filmszínház, Arad

Távbesző 12-32

Ma. A svéd filmgártás „határköve”. Eredeti felvételek.
Pompás rendezés. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor

Vihar az Északi-tengeren

ELVESZETT büntető chitanta sorozat, 15.000-tól 15.500-ig. Az aradi Primaria bocsájtotta ki. Semmisnek nyilvánítom. Megtalálójára 1000 lej jutalomért adja át Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (589)

FAJTISZTA angora-nyul eladó. Arad, Constantin Brancoveanu-utca 69. Sega. (590)

KÉTKERÉKŰ kosci eladó. Arad, Capitan Ignat-utca 12 szám. (591)

FIATAL borbélyegédet azonnal alkalmazok. Arad, Dorobantilor-utca 22. (592)

SEGÉDLEÁNYT azonnal alkalmaz Rónai varrodája, Arad, Eminescu-utca 30. Ortutay-palota. (593)

CORSO-mozi, Arad

1. ábvesző 2-10
előadások 3, 5, 7, 9-ór

Ma. A német és francia filmművészet
együttes remek-műve

Edwige Feuillere
Bonaparte kisasszony
Edwige Feuillere
Bonaparte kisasszony
Edwige Feuillere
Bonaparte kisasszony

FŐZNI TUDÓ mindenest, jó fizetéssel, alkalmazok. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (594)

RÉGI MŰVŰ berakott ébenfa szalonburzat és krém lakkesizolt faragott leányzóba eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (595)

UDVARI butorozott szoba kiadó. Cim: Arad, Regina Maria-körút 18, II. udvar. 7. ajtó. 11 óra után. (597)

FORUM-MOZI, Arad

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor

matiné

30 lejes egységes
helyárrakkal

28-as FEHÉR NUBUC gyermekcipő, jó állapotban lévő, eladó. Otília-cég, Arad, Metianu-u. 3. (598)

JÓKARBAN lévő bőrkerevet eladó. Hendl-üzlet, Arad, Bratianu-utca 21 szám. (599)

SZOBALÉÁNYT ALKALMAZUNK elsejére. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (590)

PORSZIVÓT (exhaustort) kisebb méretű, esetleg motorral, 220 Voltra, vennék. Ajánlatokat. Arad, Grigore Comsa-utca 15 alá kérünk. (592)

AFRIK (tengerifü), használtat, minden mennyiségben veszünk. Ajánlatokat Arad, Grigore Comsa-utca 15 alá kérünk. (593)

ELVESZETT felpár műtalpu gyermek-lakkcipő. Becsületes megtaláló 500 lej jutalmat kap érte. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (594)

MINDENEST, aki főz, azonnal alkalmazok. Amlacher, Arad, Closca-utca 10. (595)

MŰ-TÖMEST (stoppolást), mű-szövést. nyakkendő-fordítást legszebben, legmegbízhatóbban készitünk. Arad, Avram Iancu-tér 2. első emelet. (423)

ELVESZETTETEM Aradul-nou főitcáján katonai irataimat, személyazonossági igazolványomat. Szegény napszámos ember vagyok, becsületes megtalálót kérem jutassa el okmányaimat Boros Ferenc kocsis címére. Fratii Klug temetésrendező céghez, Aradul-nou. (566)

TRIEUR (magtisztító), napi 40 mázsa teljesítménnyel, eladó. Weissenberger birtokosnál, Zimandul-nou Arad mellett. (567)

CORSO-mozi, Arad

Minden vasárnap délelőtt

30 lejes
matiné

POLOSKAIRTÁST, parketta-szuroást olcsón vállalok. Lovas Bertalan, Arad, Regina Maria-körút 18, házmesternél. (568)

SÁTORPONYVAT piacit, esetleg sátorral együtt, jó állapotban, továbbá kis kézikocsit veszek. Foto-Central, Arad, Eminescu-u. 4. (557)

200 DARAB fajtisza Angora-nyul részben vagy egészben, tiszta új ketreccel együtt eladó. Cim Reclama-nál Arad, Eminescu 4. (508)

Az **ARO-ban**
minden vasárnap délelőtt

30 lejes
matiné

50-EVEN felüli mindenest azonnal fel fogadnak. Főzni nem kell. Timisoara IV., Ion Ghica-u. 1, 5. ajtó. (4426)

KERESEK tiszta, kifogástalan szakácsnőt és szobaleányt, kik igazolvány-nyal rendelkeznek. Cim Colonel Negrea, Timisoara I., Diaconovici Loga-körút 6, 1-2 óráig. (4415)

25-ös KIVÁGOTT, fehér nubuk cipő, valamint 25-ös barna, fonott saru (szandál) eladó. Timisoara, IV., Vacarescu-u. 19, 12. ajtó. (4414)

Ma egyjabb **ARO-sláger!**

Az árva (Tereza Venerdi)
az év kimagasló eseménye

Az árva (Tereza Venerdi),
az olasz filmipar legnagyobb sikere

Az árva (Tereza Venerdi)
Vittorio de Sica mint rendező és színész,

Az árva (Tereza Venerdi)
Lassima Dilian az o asz Deanna Durbin

LAKÓTÁRSNÓT keres magános urnó központi fekvésű, kellemes otthonába. Ajánlatokat „Lakótársnő” jellegére a timisoarai kiadóhivatalba kér. (4411)

HÁZ, mely 2 kétszobás lakásból és mellékkeliségekből áll, eladó. Cim: Timisoara, Freidorful-nou. XXV. II. u. 23. (4430)